

STRATEGI FOR FASE-2 – TOGRING VIKEN VEST

Bakgrunn

Oppdragsgiverne Hadeland IPR og Ringeriksregionen IPR har gjort følgende vedtak:

1. Mulighetsstudien tas til etterretning og fase 1, «Analysefasen», i prosjekt Togring Viken Vest avsluttes.
2. Prosjektgruppen «Togring Viken Vest» starter opp arbeid med fase 2 «Gjennomføring».
3. Prosjektgruppen og begge de Interkommunale politiske rådene skal samarbeide om å legge en felles strategi om hvordan fase 2 skal gjennomføres.

På bakgrunn av overnevnte vedtak legger prosjektet frem en strategi for det videre arbeidet slik at prosjektets målsetning søkes oppnådd:

- Etablere permanent helårlig tilbud med persontransport på togstrekningen mellom Hokksund – Hønefoss – Roa med videre forbindelse til Oslo, som forutsetter statlig kjøp.
- Tilbudet skal være en del av et større ringbanenett for tog i det sentrale østlandsområde i randsonen til Oslo og som binder sammen fylkene Buskerud, Akershus og Innlandet.
- Togtilbudet skal blant annet ivareta behovet for kollektivtransport for innbyggere, reiseliv og næringsliv i Ringeriksregionen, Hadelandsregionen og tilstøtende regioner i et samfunnsøkonomisk og bærekraftig perspektiv.
- Togtilbudet skal gjøre våre regioner til attraktive lokasjoner for eksisterende og potensielle nye virksomheter ved å tilgjengeliggjøre lokasjonene for et større arbeidsmarked.
- Togtilbudet vil beredskapsmessig kunne ha en viktig betydning for togforbindelsen mellom vest og øst for Oslo. Rikstunellen/Oslotunellen er i dag overbelastet med de følger dette har.
- Togtilbudet vil være et svært viktig supplement til et allerede dårlig busstilbud i regionene. Med timesavganger på strekningen vil togtilbudet kunne være “ryggraden” til busstilbudet.
- Togtilbudet går på tvers av fylkeskommuner hvor bussforbindelser ikke korresponderer, og bidrar på den måten til mer effektivt kollektivforbindelse på tvers av kommuner og regioner.
- Togtilbudet er på ingen måte en erstatning for Bergensbanens forkortelse (Ringeriksbanen), men vil på sikt kunne være en viktig mateforbindelse til denne banen.

Beskrivelse

Prosjektet har gjennomført fase 1, *analysefasen*. Det er innhentet kunnskapsgrunnlag, blant annet i form av en utarbeidet mulighetsstudie som beskriver fremtidig passasjergrunnlag, kostnader og alternative rutemodeller.

Hovedmålsetningen for fase 2 er at; **samferdselsdepartementet skal innstille for offentlig kjøp av persontransport på togstrekningen i forbindelse med stortingets budsjettprosess i 2026.** Det er de sentrale myndigheten som gjør de politiske og økonomiske prioriteringene som er avgjørende for å oppnå hovedmålsetningen. Strategien her tar derfor utgangspunkt i at hovedmålet oppnås ved påvirkning gjennom sentrale myndigheter.

I det følgende vil strategien beskrive hvordan de politiske og administrative nivåene i regionens kommuner skal kommunisere og påvirke forskjellige miljøer og enkeltpersoner som kan bidra til å nå hovedmålsetningen i fase 2.

Troverdig kommunikasjon er det viktigste tiltaket i en kommunikasjonsstrategi opp mot relevante aktører. Kommunikasjonen må være faktaorientert, herunder basere seg på kunnskapsgrunnlaget fremlagt av prosjektgruppen. Kommunikasjonen må også være tydelig på klima- og samfunnsmessige.

I gjennomført mulighetsstudie, mangler nærmere utdypning rundt prosjektets samfunnsmessige betydning, og også den langsiktige klimagevinsten prosjektet kan ha.

For å få et godt nok faktagrunnlag opp mot bevilgende myndigheter, har prosjektet fått økte økonomiske midler fra Klima- og miljødirektoratet som gjør det mulig å kartlegge dette. Prosjektgruppen vurderer hvilke fagmiljøer internt eller eksternt som kan gjennomføre samfunns- og klimaanalyser innenfor prosjektets rammer.

Prosjektet representerer to fylker, hvilket skjerper viktigheten knyttet til kommunikasjon av ett unisont og tydelig budskap. I fase 1 har prosjektgruppen blitt drevet av representanter fra de aktuelle kommunene som har bidratt inn i prosjektet i tillegg til sin ordinære jobb. I og med at prosjektkoordinator slutter 1. desember foreslås at IPRene frikjøper en koordinator i 20% stilling for 2025.

Ansvarsfordeling

Kommunikasjons- og påvirkningsarbeidet må gjøres målrettet fra og til riktige aktører. I det følgende er det satt opp ansvarsfordeling for kommunikasjons- og påvirkningsarbeid. En nærmere beskrivelse av de forskjellige aktørene og mottakere som nevnes, er listet opp lenger ned i strategidokumentet.

Ansvarsfordeling for ordførere, IPR representantene og gruppeledere i de aktuelle kommunene:

- Fronte prosjektet internt i regionen, slik at alle interessenter arbeider sammen om realisering
- Arbeide innad i egne partier på lokalt, regionalt og mot nasjonalt nivå
- Utpeke én person i hvert IPR med særskilt ansvar for prosjektet
- Etablere samarbeid mellom politisk ledelse i fylkene
- Etablere dialog med politisk ledelse i Samferdselsdepartementet
- Sørge for at prosjektet blir behandlet som innspill eller muntlig høring i Transport og kommunikasjonskomiteen

Ansvarsfordeling for prosjektgruppen, administrasjonen i kommunene:

- Orienter alle kommunestyrene om status i prosjektet (Kommunalt ansvar)
- Gjennomføre togtur med inviterte gjester.

- Gjennomføre møter med faginstanser som VY, Bane NOR og andre, med mål om samarbeid for gjennomføring
- Fremskaffe kunnskapsgrunnlag gjennom samfunns- og klimaanalyser
- Opprette dialog med miljøene som står for motkrefter
- Sørgje for at Jernbanedirektoratets ledelse blir kjent med faktagrunnlaget i prosjektet
- Etablere kontakt med departementsråd i samferdselsdepartementet
- Følge opp politiske behov og oppdukkende oppgaver
- Evaluere prosjektgruppens sammensetning og eventuelt tilføre nødvendige ressurspersoner.

Informasjonspakker

Prosjektgruppen utarbeider to forskjellige informasjonspakker som både administrative og politiske representanter kan bruke i forskjellige anledninger i møte med relevante mottaker for informasjon.

1. «Heispresentasjon» på ca 30 sekunder: en liste med samtalepunkter som innvier mottakeren i prosjektet, fremmer argumentene for, og gjør mottakeren nysgjerrig på mer informasjon.
2. Powerpointpresentasjon på ca 15 minutter som på en profesjonell måte redegjør for dagens situasjon, kunnskapsgrunnlaget og fremtidige positive konsekvenser ved etablering (ved bruk av ligningen?). Presentasjonen utformes slik at den kan brukes av alle som kommuniserer prosjektet.

Myndighetsaktører

For å kunne gjennomføre målrettet kommunikasjon og påvirkning, må det kartlegges hvilke aktører som har myndighet til å kunne påvirke transporttilbudet. Videre må det kartlegges hvilke virkemidler som er tilgjengelig for å kunne kommunisere budskapet og påvirke beslutningene. En ikke-uttømmende oversikt er opplistet i det følgende:

Transport og kommunikasjonskomiteen (tidligere samferdselskomiteen)

Komiteen arbeider med saker som omhandler innenlands transport. Komiteen gjennomfører muntlige høringer og mottar skriftlige innspill.

Stortingets forretningsorden § 27 Komitéhøringer

Komiteen kan avholde høringer. Med høring menes et møte i komiteen der den mottar muntlige forklaringer fra personer som den selv anmoder om å komme, eller som søker om å få legge frem opplysninger for komiteen. En tredjedel av medlemmene i komiteen kan kreve at det skal avholdes høring i en sak og beslutte hvem som skal anmodes om å møte til høring.

§ 27 a Skriftlige høringsinnspill

Komiteen kan treffe beslutning om å invitere til skriftlige høringsinnspill i en sak den har til behandling. Skriftlige høringsinnspill kan tre i stedet for eller komme i tillegg til en muntlig høring.

Medlemmer:

Verv	Navn	Parti
Leder	Gjelsvik, Sigbjørn	Sp

Første nestleder	Sve, Frank Edvard	FrP
Andre nestleder	Helleland, Trond	H
Medlem	Blikra, Jone	A
Medlem	Eskeland, Liv Kari	H
Medlem	Fagerås, Mona	SV
Medlem	Iversen, Geir Adelsten	Sp
Medlem	Karlsen, Tom Einar	A
Medlem	Larsen, Erlend H	
Medlem	Lien, Geir Inge	Sp
Medlem	Persen, Marte Mjøs	A
Medlem	Skjelstad, André N.	V
Medlem	Stordalen, Morten	FrP

Samferdselsdepartementet (SD)

Kjerneoppgavene til SD er langtidsplanlegging, utredning, analyse, lover, forskrifter, konsesjoner og budsjettarbeid for jernbanesektoren. SD forbereder saker som skal legges fram for Stortinget, Nasjonal transportplan og det årlige statsbudsjettet. SD skal følge opp at jernbaneetaten og jernbanetilsynet, innenfor tildelte bevilgninger, driver i samsvar med fastsatte mål og resultatkrav og andre forutsetninger fra Stortinget og departementet. I tillegg skal SD forvalte eierinteressene til staten i VYgruppen AS, Norske tog AS, og i statsforetaket Bane NOR.

SD blir ledet av samferdselsministeren. Statssekretærer og politisk rådgiver utgjør den øvrige politiske ledelsen. Departementsråden er administrativ leder for departementet og den fremste rådgiveren til politisk ledelse i departementets saker.

Kalsås, Tom, Statssekretær tlf. 22 24 81 05

Kroglund, Abel Cecilie Knibe, Statssekretær tlf. 22 24 81 07

Kulild, Villa, Departementsråd tlf. 22 24 81 06

Storingsrepresentanter som er engasjert i prosjektet:

Ola Elvestuen energi og miljøkomiteen V ola.elvestuen@stortinget.no

Kathy Lie SV kathy.lie@outlook.com tlf 91146138

Per Olaf Lundteigen SP per.lundteigen@stortinget.no

Jernbanedirektoratet

Jernbanedirektoratet er et forvaltningsorgan direkte underlagt Samferdselsdepartementet.

Jernbanedirektoratet er det koordinerende leddet i jernbanesektoren mellom

Samferdselsdepartementet og de øvrige jernbanevirksomhetene. Direktoratet er

Samferdselsdepartementets faglige rådgiver i jernbanespørsmål, har myndighetsoppgaver og er bestiller av tjenester innen infrastruktur og persontrafikk.

Nettside: <http://www.jernbanedirektoratet.no/>

Knut Sletta, Jernbanedirektør, Tlf. 40 24 18 87

Erik Lund, Avdelingsdirektør for kjøp og avtalestyring, tlf. 92 23 79 70

Bane NOR

Et statsforetak som hører inn under Samferdselsdepartementet. Foretakets formål er å sørge for tilgjengelig jernbaneinfrastruktur, som grunnlag for transport av personer og gods på det nasjonale jernbanenettet. Foretakets samfunnsplålagte oppgaver er planlegging, utbygging, forvaltning, drift og vedlikehold av det nasjonale jernbanenettet, samt trafikkstyring og forvaltning av jernbaneeiendom.

Prosjektets kontaktperson fra Bane Nor er Lars Rugtvedt som er leder for drift Nor Vest tlf 93035669

Nettside: <http://www.banenor.no/>

Vygruppen AS

Vy er et aksjeselskap fullt ut eid av staten v/Samferdselsdepartementet. VY operer innenfor de fire virksomhetsområdene tog, godstransport, kundeopplevelse og innovasjon. Vy er operatør på all togtrafikk på Østlandet i tillegg til Bergensbanen, Vossebanen og Flåmsbana.

Nettside: <https://www.vy.no/vygruppen/om-oss> Leder for VY Gjøvikbanen Vivian Arnesen tlf 41609360

Leder for Vy Vest Yvonne Torgersen Hetlevik tlf 91919799

Ruter

Ruter AS er et offentlig eid selskap som er ansvarlig for kollektivtrafikken i Oslo og Akershus. Ruter avgjør takster og rutetilbud for T-bane, trikk, buss og ferjer i de to fylkene, som deretter bestilles fra ulike operatørselskaper. For buss og båt tildeles kontraktene etter anbudskonkurranser.

Administrerende direktør er Bernt Reitan Jenssen

Innlandstrafikk

Innlandstrafikk er kollektivtransportforvalter for Innlandet fylke, organisert som en seksjon i Innlandet fylkeskommune. 1. januar 2020 ble Hedmark Trafikk og Opplandstrafikk slått sammen til Innlandstrafikk. Innlandstrafikk dekker hele det nye fylke Innlandet.

Lars Baukhol, seksjonssjef kollektivtransport Innlandstrafikk

Fylkene

Fylkene har jevnlig møter med Jernbanedirektoratet hvor fylkene spiller inn behov og ønsker for togtilbud.

Akershus fylkeskommune personer med sentrale roller og personen som deltok på togtur

Fylkesråd for samferdsel: Håkon Snorheim (H).

Fylkestingspolitikere fra regionen: Nils Erik Mossing og Line Biagio Solvang

Leder for samferdselskomiteen i Akershus Margrethe Prah Thoresen (V) margrethe@afk.no tlf 48024505

Lars Birger Salvesen Nestleder komite for finans og organisasjon , gruppeleder KrF Akershus f Jane Bråthen Sp janebr@afk.no medlem av fylkestinget gruppeleder samferdselskomite Kristoffer Robin Haug kristoffeh@afk.no Miljøparti de grønne

Buskerud fylkeskommune Personer med sentrale roller og personer som deltok på togtur

Hovedutvalg for samferdsel, Leder Christopher Amundsen Wand (H)

Fylkestingspolitikere fra regionen, Mons-Ivar Mjelde, Roger Larsen, Christopher Wand, Inger Kammerud, Ståle Verstrand.

Tonje Enersen AP tonjeene@bkf.no

Mari Djupvik Bråthen Høyre maribrath@bkf.no

Hans Petter de Fine Rødt hansf@bkf.no

Anne Lene Nydal Berglia Leder sekjon mobilitet Buskerud fylke

Turid Solberg Thomassen turidtho@bkf.no medlem av samferdselsutvalget Buskerud fylkeskommune

Lars Stemmerg larsstnb@bkf.no hovedutvalg for samferdsel, Buskerud fylkeskommune

Morgan Langfeldt morgan@bkf.no leder hovedutvalg for kultur, idrett og folkehelse Buskerud f

Andre Interessenter:

- Oslo kommune
- Oslo regionen
- Stor-Oslo Nord
- Lokalt næringsliv

Motkrefter

Andre prosjekter som arbeider for utvidet jernbanetilbud: Kongsvingerbanen, Kongsberg, Lillehammer og ytre del av intercitysystemet på Østlandet.

Flere regionale interessenter som mener at profilering av Togring Viken vest kommer i konflikt med arbeidet om å få realisert Ringeriksbanen, herunder politiske fraksjoner, næringslivsrepresentanter, sparebankstiftelsen og andre miljøer på Ringerike og i Modum

Enkeltrepresentanter for VY, Jernbarnedirektoratet og konkurrerende kollektivtilbud